

**ВЕЧІРНІ
ВВІСТІ**

16(532),
24–30 квітня 2017 р.

СТАТИ НА ЗАХИСТ РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Земля є власністю українського народу і основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Ці норми прописані в Конституції України. Відповідно тільки народ може вирішити, чи варто під час війни та соціально-економічної кризи братися за розпродаж вітчизняних чорноземів. Але влада не бажає чути українців — вона, прикриваючись Меморандумом із МВФ, воліє якнайшвидше звільнити села від людей та пустити з молотка безцінний скарб країни — землю.

ЗАЧИСТКА ФЕРМЕРСТВА

Багаторічна боротьба фермерів і селян за землю, з якої їх виживають, триває від 2002 року. За словами президента Асоціації фермерів та приватних землевласників Івана Томича, тільки за прем'єрства Юлії Тимошенко аграрії мали справжню підтримку. Проте її наступники, включно з нинішнім урядом, робили все, щоб знищити фермерство. Так, якщо 2009 року в Україні працювало 44 тис. фермерських господарств, які надавали 300 тис. робочих місць, то нині їх залишилося 33 тис., а кількість працівників скоротилася удвічі.

«Державна підтримка українського фермера торік становила 4 грн на гектар, а в Європі — 200–500 євро. Аграрії у країнах ЄС

беруть кредит під 1–2%, а в нас менше ніж під 25–30% його не нададуть», — підкреслив Томич, виступаючи на зборах громадян України щодо ініціативи проведення Всеукраїнського референдуму про заборону продажу сільськогосподарської землі.

Своєю чергою лідер ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко додала, що наразі держпідтримку людям, які працюють на землі, взагалі ліквідовано, так само як і знищено систему пільгового оподаткування. Що вже казати про стратегічні програми розвитку фермерства, які б передбачали сприяння аграріям не просто в реалізації сировини, а й у продажу кінцевого продукту.

За словами політика, сьогодні Україна отримує 17,8 млрд євро від експорту продукції сировини.

«Якщо дати можливість фермерам зробити якісну, екологічно чисту продукцію, щорічно зможемо отримувати 178 млрд грн, що перевищуватиме нинішній ВВП України майже удвічі», — зазначила Юлія Тимошенко.

Але процвітаюча країна можновладцям не потрібна. І власники бодай клаттика землі замість того, щоб плідно й ефективно вести господарство, відчуваючи підтримку держави, змушені боротися за свої наділи. Нині війна з людьми, які працюють на землі, сягнула кульмінаційної стадії. Рейдери підступають до них з погрозами: або перепиши пай, або ми тобі хату спалимо. А щоб відібрати землю у успішних фермерів, злочинці не гребують найжорстокішими заходами.

(Закінчення на стор. 2)

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

**Рекомендована ціна
2 грн 30 коп.**

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Так, 23 березня до будинку фермера Ігоря Майка на Київщині вночі вдерлися молодики.

«Його з дружиною били залізними стрижнями, потім тіло фермера почали різати на шматки. Від катувань він помер на місці, а його дружина в дуже важкому стані перебуває у лікарні.

Також випадків рейдерства безліч. На чолі цієї камарилі стоїть гарант Конституції, який у своїй аграрній «сім'ї» накопичив сотні тисяч гектарів землі для того, щоб потім її легалізувати через продаж на так званих аукціонах», — розповіла Юлія Тимошенко, зазначивши, що саме з цієї причини Петро Порошенко за спиною народу підписав Меморандум із МВФ, де прописана так звана земельна реформа, метою якої є розпродаж українських чорноземів.

Любов Шлінчак, єдиний син якої загинув у 2014-му в АТО і був нагороджений посмертно орденом «За мужність», впевнена, що всі реформи в Україні більше нагадують експерименти над людьми, і влада робить їх виключно заради власного «покращення».

«Тепер вони вирішили продати землю — останнє, що залишилося в українського народу. Але земля — це не просто територія. Для нас вона — годувальниця, мати, яку не продають. Її люблять і її захищають, за неї борюся мій дід, за неї загинув мій син Володимир і за неї хлопці зараз проливають кров на війні. А можновладці хочуть пошматувати її, пустити з молотка. Чим вони кращі за сепаратистів?» — обурилася літня жінка.

Своєю чергою Іван Томич зазначив, що перш ніж ухвалювати долоньське рішення щодо відкриття ринку землі, потрібно взнати думку народу. А це можливо шляхом референдуму.

«Допоки не буде відповіді нації, приймати рішення щодо розпродажу українських чорноземів є злочином», — додав він.

Народний депутат, перший заступник голови партії «Батьківщина» Іван Кириленко констатував, що проведення референдумів є позитивною європейською практикою. Так, за його словами, у Швейцарії, найзаможнішій країні Європи, народовиявлення відбувається доволі часто.

«Там постійно радяться з народом, тому й живуть спокійно і заможно: без бунтів, без акцій непокорі і без крові. Настав час дати слово і українському народу», — зазначив депутат.

ПЕРШИЙ КРОК ТЕРНИСТОГО ШЛЯХУ

Проте українські можновладці не воліють організувати референдум. Президент одним своїм розпорядженням міг би ініціювати його проведення, щоб з'ясувати, як ставляться українці до продажу землі. Але він цього не робить.

Тому «Батьківщина» спільно з Асоціацією фермерів та приватних землевласників, ВО «Свобода» та Комітетом захисту рідної землі, до якого входять 28 всеукраїнських громадських організацій, розпо-

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Стати на захист РІДНОЇ ЗЕМЛІ

**ГЕКТАР НИЖЧОЇ ЗА ЯКІСТЮ ЗЕМЛІ,
АНИЖ УКРАЇНЬКА, У НІМЕЧЧИНІ КОШТУЄ
80 ТИС. ЄВРО. ТИМ ЧАСОМ ЗА ГЕКТАР УКРАЇНСЬКОГО
ЧОРНОЗЕМУ ДАЮТЬ ЛИШЕ 500–700 ДОЛАРИВ**

чали боротьбу за право на волевиявлення, зробивши перший крок на тернистому шляху підготовки до Всеукраїнського референдуму за народною ініціативою. Минуло тижня у Києві, згідно з законом «Про Всеукраїнський референдум», відбулися збори, учасники яких об'єднали спільною метою — захистити українську землю.

З огляду на те, що на догоду МВФ влада всіляко перешкоджатиме в проведенні такого референдуму, ініціаторам руху дуже важливо чітко дотримуватися букви закону. Так, Центральну виборчу комісію повідомили про дату, час та місце проведення зборів, а присутня на них представниця ЦВК Жанна Усенко-Чорна посвідчила факт зібрання.

У таких заходах мають брати участь не менше як 2 тис. громадян, проте на цих зборах зареєструвалися підписами із зазначенням повних біографічних даних 2352 учасники. Також, згідно із законодавством, було обрано голову та секретаря зборів, лічильну комісію. А під час обговорення порядку денного учасники проголосували за доцільність проведення Всеукраїнського референдуму та сформулювали питання, яке буде винесене на всенародне обговорення: «Чи підтримуєте ви продовження існуючої заборони на продаж земель сільськогосподарського призначення безстроково?».

Далі за процедурою був затверджений склад ініціативної групи, що нараховує 10 тис. 62 особи, хоча закон передбачає щонайменше 500 осіб. Уповноваженим представником ініціативної групи обрано президента АФПЗ Івана Томича, який упродовж семи днів після проведення зборів має передати до ЦВК необхідний пакет документів за результатами заходу.

За п'ять днів Центрвиборчком мусить проаналізувати надані матеріали й винести рішення щодо реєстрації ініціативної групи з підготовки до референдуму. Якщо рішення буде позитивним, ініціативній групі видається свідоцтво, після чого вона має розпочати збір підписів громадян за проведення плебісциту. Підписів має бути не менше як три мільйони, їх належить зібрати не менше як у двох третинах областей, причому не менше як сто тисяч підписів у кожній області. Затим їх передадуть до ЦВК, яка й вирішить, чи подавати президенту свою оцінку щодо можливості проведення референдуму. І вже гарант своїм указом має оголосити народне волевиявлення, призначивши дату.

Це довгий шлях, який на кожному етапі може бути обірваний або Центрвиборчкомом, або главою

На її думку, саме недотриманням законодавчих вимог під час збору підписів влада зможе аргументувати відмову в проведенні референдуму щодо земельного питання.

МОРАТОРІЙ — ПРИНАЙМНІ ДО 2025 РОКУ

Учасники зборів наголошують, що вони не проти ринку землі як такого. Але мораторій на продаж сільськогосподарських угідь слід продовжити принаймні до 2025 року. Цей час потрібен для вирішення низки болючих питань.

За словами Івана Кириленка, наразі земельні ресурси України перебувають у жалювічному стані.

«Кілька років поспіль вчені криком кричать про те, що 8 млн гектарів земель потрібно вилучати із сільгосподарства через ерозію, за-

дарства, а не великі агрохолдинги, є годувальниками населення Землі.

Учасники зборів розуміють, що нині українці, які опинилися у скрутному становищі і мають клаптик землі, хотіли б виставити її на продаж. Тому вони наголошують, що такі наділи люди можуть продати, але виключно державі й за ринковою ціною. Відповідний законопроект «Батьківщина» вже реєструвала у парламенті.

Лідер партії розповіла, що гектар нижчої за якість землі, аніж українська, у Німеччині коштує 80 тис. євро. Тим часом за гектар українського чорнозему дають лише 500–700 доларів.

За її словами, нині у багатьох країнах світу сільськогосподарські землі перебувають у державній власності. У США, до прикладу, впродовж останніх десяти років держава скуповує угіддя у тих, хто бажає їх продати. І наразі у державній власності Штатів акумульовано 50% наділів, а в Канаді — 92%. Бо ці країни розуміють, що землі є товаром, який не виробляється і який потрібно цінувати та захищати на державному рівні.

**ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОГО ФЕРМЕРА
ТОРІК СТАНОВИЛА 4 ГРН НА ГЕКТАР,
А В ЄВРОПІ — 200–500 ЄВРО. АГРАРІЇ У КРАЇНАХ
ЄС БЕРУТЬ КРЕДИТ ПІД 1–2%, А В НАС МЕНШЕ
НІЖ ПІД 25–30% ЙОГО НЕ НАДАДУТЬ**

держави. Юлія Тимошенко припустила, що влада використовує членів ЦВК для того, щоб заблокувати процес проведення Всеукраїнського референдуму.

«Понад 10 тис. людей будуть збирати підписи. Потрібно не сфальшувати жодної літери і жодної коми, тому що влада буде очікувати, щоб у зібраних матеріалах не містилося або паспортних даних, або неправильно була вказана адреса проживання громадянина України», — застергла лідер партії.

болочення, закислення та підвищення рівня радіації. Із цими проблемами не впорається дрібний фермер — їх необхідно вирішувати на державному рівні», — констатував він, додавши, що паралельно потрібно розібратися із земельними кадастрами.

Також мусить запрацювати державний селянський банк, який даватиме фермерам кредити під низькі відсотки, щоб аграрії мали можливість купувати чорноземи. Адже, як наголосила Юлія Тимошенко, саме фермерські госпо-

«Наші землі — безцінні. Але під час війни квапляться продати не «Рошен», а 42 млн гектарів наших чорноземів — це 10% усіх родючих земель світу. Це теж війна — війна проти українського селянства. Це війна проти кожного з нас. І тому ми або станемо на захист нашої сільськогосподарської землі, або ми — не народ, не нація, не громадяни власної держави», — підсумувала лідер «Батьківщини».

Катерина МІЦКЕВИЧ

Цілий тиждень народні депутати працювали в комітетах. Далі зустрічатимуться з виборцями, знову повернуться у свої кабінети... І тільки 16 травня завітають до сесійної зали. Місячна перерва між пленарними засіданнями вочевидь не сприяє плідній праці на благо України та українців. Немало чудових курортів уже зачекалися народних обранців! Насправді ж цікаво, скільки днів на рік працюють депутати?

НА РЕФОРМИ БРАКНЕ ЧАСУ

Восени 2014-го ми як малі діти тишилися з того, що склад Верховної Ради восьмого скликання оновився на дві третини. Тоді багато хто захоплювався, мовляв, стільки нових облич, стільки справжніх професіоналів! Усі вони працюватимуть, не покладаючи картки. І, звісно, ніколи не трапиться щось на кшталт трагічного «голосування 16 січня» під час Революції Гідності.

Уже зовсім скоро громадськість побачила, що нинішні депутати мало чим відрізняються від своїх попередників. Вони так само люблять працювати на пляжах, так само порушують регламент, кнопкодавлять...

Тим часом рішення Конституційного суду від 7 липня 1998 року вказує на те, що фактично неперсонального голосування за той чи інший закон призводять до визнання такого голосування і такого закону неконституційними. Ви уявляєте, скільки законів треба було б переглянути?

Тож давно настав час реформувати роботу ВР! Понад рік тому Європейський парламент розробив дорожню карту щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради. Українські парламентарі тоді плескали в долоні й пообіцяли впровадити пропозиції у життя.

БАГАТЬОХ НАРДЕПІВ МАЛО ЩО ТУРБУЄ, ОКРІМ ВИРІШЕННЯ ВЛАСНИХ ПРОБЛЕМ. ТОМУ МИ Й МАЄМО СИТУАЦІЮ, КОЛИ, ЗА РІЗНИМИ СОЦОПИТУВАННЯМИ, ВР ПІДТРИМУЮТЬ БЛИЗЬКО 4% ГРОМАДЯН

Насправді цей документ містить як чимало цікавих пропозицій, так і безліч банальностей та суперечностей. Однак окремі норми можна було реалізувати.

Нагадаємо деякі рекомендації. Так, нам запропонували переглянути календарний план проведення сесій Верховної Ради й запровадити об'єднані пленарно-комітетські тижні, відмовившись від тижнів, присвячених цілковито роботі в комітетах. Таке перекроювання графіка справді могло б створити багато незручностей для патологічних прогульників.

Ось ще одна корисна порада, хоча й занадто м'яка: голова ВР (або заступник, головуючий на пленарному засіданні) повинен мати право відсторонити від участі у засіданні депутата за поведінку, яка має ознаки насильства або спрямована на зрив роботи Верховної Ради. Термін відсторонення залежатиме від ступеня серйозності порушення порядку.

Також нам нагадали про можливість запровадження фінансових стягнень. Що не кажи, а депутати — люди жадібні: згадайте тільки, як взято вони час від часу говорять про підвищення зарплатні!

Для підтримання належного порядку під час засідань рекомендувалося започаткувати роботу інституту парламентських приставів, а ще розробити Кодекс поведінки народного депутата. В українських реаліях це видається якимось навіть кумедно. Надто враховуючи те, що депутати є недоторканими.

Ще пропозиція: у структурі Верховної Ради наступного скликання треба передбачити меншу кількість комітетів, які повинні чітко співвідноситися зі сферами відповідальності міністерств.

Також нам запропонували визначити реалістичну, а не надмірну кількість помічників для одного депутата, яким видаватимуться посвідчення.

Серед суперечливих порад — застосування посад експертів із питань регламенту та процедурних аспектів роботи ВР, які повинні під час пленарного засідання асистувати спікеру, надавати за його зверненням інформацію та гарантувати, що депутати працюють за суворим дотриманням норм. Порушення регламенту є справжнім лихом цього парламенту, але чи варто ще більше роздувати штат апарату ВР та хто призначитиме експертів-контролерів?

А ось ця пропозиція, з огляду на ситуацію в українському політикумі, теж є доволі курйозною: варто ство-

рити окремий підрозділ із питань міжпартійного діалогу (посередницький відділ), який забезпечуватиме підтримку та координацію діяльності міжфракційних угруповань, скликати зустрічі та наради представників політичних партій з метою подолання суперечностей.

Наразі за рік народні обранці не виявили особливого бажання взятися за реформування Верховної Ради. Тож чекаємо 16 травня у сесійній залі депутатів — засмаглих і відпочилих...

СТРАХ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗАМІСТ ПІАРУ

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін пропонує згадати, коли в Україні починалися розмови про реформування парламенту.

СТОМЛЕНІ СОНЦЕМ, А НЕ ЗАКОНОТВОРЧІСТЮ

ЯКЩО ДЕПУТАТА ДВІЧІ ЗЛОВИЛИ НА КНОПКОДАВСТВІ, ТО ТРЕБА ВІДІБРАТИ В НЬОГО МАНДАТ. А ЩЕ КРАЩЕ — ПРИТЯГНУТИ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ!

«У березні минулого року тоді ще спікер Володимир Гройсман зібрався у прем'єри. Йому конче потрібно було продемонструвати, що під його керівництвом парламент змінюватиметься, ставатиме європейським. Це була красива картинка для Європи та можливість пропіаритись. Наші політики готові брати публічні зобов'язання, знаючи, що пам'ять у виборців дуже коротка.

Мені здається, що ні парламентарі, ні керівництво Верховної Ради і не думали про реальне втілення цієї реформи. Багатьох нардепів мало що турбує, окрім вирішення власних

проблем. Тому ми й маємо ситуацію, коли, за різними соціопитуваннями, ВР підтримують близько 4% громадян. Тож у нас справжня парламентська криза. Катастрофічно низький рівень довіри — пряме свідчення цього.

Проте побутує навіть така скептична думка, мовляв, нехай краще Верховна Рада відпочиває, аніж працює і ухвалює закони, які потім ускладнюють життя українцям», — пояснює політолог.

За словами Якубіна, європейські інституції згодом дійсно можуть спитати: а де ж обіцяна реформа? Та в парламентарів завжди будуть відмазки на кшталт: ми тільки напрацюємо базис, розробляємо норми...

«Наші політики навчилися одне говорити тут, інше — в Брюсселі, третє — у Вашингтоні. Не виключаю, що наразі вони відчувають менший тиск і вплив з боку європейських інституцій, які нині зайняті власними проблемами — «Брексітом», виборами... І нардепи цим користуються», — говорить експерт.

Олексій Якубін зазначає, що аби навести лад у парламенті, треба вжити цілий комплекс заходів. Зокрема, важливо запровадити відповідальність за кнопкодавство.

«Потрібно міняти або систему, або людей. Тому добре було б частіше проводити вибори. Ось сидить депутат і думає, що він має ще гарантованих п'ять років, то для чого перепрацювати. Не вірю, що в парламентарів може з'явитися якась етична мотивація. Їх потрібно беззастанно тримати в страху відповідальності перед виборцями. Європейський досвід свідчить про те, що інакше стимулювати депутатів не можна. Тамтешні парламентарі, мабуть, не кращі за наших, але вони живуть у постійній напрузі. І якщо суспільство ними невдоволене, то відбуваються дочасні вибори», — констатує політолог.

ПРОГУЛЯВ — СКЛАВ МАНДАТ

Експерт Українського інституту аналізу та менеджменту політики Микола Спіридонов зазначає, що скоріше за все ідею реформування парламенту здадуть до архіву.

«Нині перед депутатами стоїть головне завдання — якнайкраще відпочити. Влітку вони мають канікули терміном у півтора місяця, взимку — місяць, і от знову вакації підвернулися... Їх цікавлять Мальдіви та Канари, а не реформа Верховної Ради», — говорить політолог.

Микола Спіридонов зауважує, що склад цього парламенту вкрай недолугий. Але щоб навести в ньому

лад, достатньо лише кількох рішень та наявності політичної волі.

«Кнопкодавство — дуже м'яке визначення. Коли людина віддає свій голос за когось іншого — це пряме порушення Конституції, у якій чітко записано, що член парламенту мусить голосувати особисто! Тож якщо депутата двічі зловили на цьому, то треба відібрати в нього мандат. А ще краще — притягнути до кримінальної відповідальності за порушення Конституції!

Ті самі заходи вживати і до прогульників, щоб нарешті прирівняти народних обранців до простих громадян.

Торік одного мого знайомого звільнили за один начебто прогул. Насправді людина відпрацювала в інший день, та це нікого не цікавило. Якби так жорстко ставилися і до парламентарів, то вони б сумлінно ходили на засідання, адже вклали в свої мандати чимало коштів та зусиль. Натомість депутати просто не відчувають відповідальності... Треба лише кілька рішень та один-два прецеденти — і за місяць буде порядок. Але Рада сама ухвалює закони і не працюватиме проти себе. Тому потрібен тиск громадськості, експертів... А найкраще переобрати цей парламент, адже він повністю розчарував», — пояснює експерт.

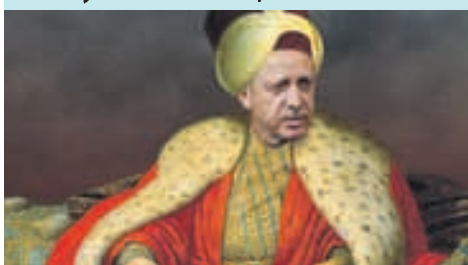
Водночас політолог прогнозує, що наступний склад Верховної Ради за всіма ознаками буде ліпший: «Річ у тім, що на хвилях потрясіння (вибори відбувалися після Революції Гідності) найвище спливають не найшляхетніші люди. Звичай перша післяреволюційна хвиля є бракованою. Це історична закономірність. Тож існує висока вірогідність, що склад наступного парламенту буде якіснішим. А якщо цього не станеться, то треба знову йти на дочасні вибори.

Кажуть, мовляв, плебісцити шкодять економіці, та я вважаю, що вони, навпаки, її розігривають. Сам собою є хибним принцип, за яким в Україні парламентарів обирають раз на п'ять років. Їх потрібно змінювати частіше».

Яна ДЖУНГАРОВА

ПОНАД РІК ТОМУ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ РОЗРОБИВ ДОРОЖНЮ КАРТУ ЩОДО ВНУТРІШНЬОЇ РЕФОРМИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ. УКРАЇНСЬКІ ПАРЛАМЕНТАРІ ТОДІ ПЛЕСКАЛИ В ДОЛОНІ Й ПООБІЦЯЛИ ВПРОВАДИТИ ПРОПОЗИЦІЇ У ЖИТТЯ

Султан Ердоган

«Я не керуватиму вічно», — заявив опонентам президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган, коментуючи результати референдуму, що обернули його на справжнього султана. Тепер він може фактично одноосібно володарювати до 2029 року. А щоб йому ніхто не перешкодив, він ще одним референдумом поверне смертну кару і остаточно закрутить гайки в країні.

Зміни до Конституції, які були підтримані під час референдуму, ліквідують посаду прем'єр-міністра. І президент, який раніше виконував радше символічні функції, отримує необмежені повноваження. Тепер він може призначати високопосадовців, включно з міністрами, готувати проект державного бюджету, впроваджувати деякі закони своїм декретом, обирати вищих суддів, розганяти парламент і самостійно оголошувати надзвичайний стан.

Жахаючи тим, як впливає на судову систему опозиційний ісламський проповідник Фетхуллах Гюлен, який начебто причетний до спроби збройного перевороту, Ердоган вибрав собі право втручатися у роботу турецьких служителів Феміди.

І хоча він і раніше послідовно садив і виганяв з країни опозиційних журналістів, політиків, релігійних і громадських діячів, тепер пазл всевладдя для нього остаточно склався. А ще один референдум про повернення до Кримінального кодексу країни смертної кари остаточно розчавить хирляві паростки демократії і вб'є вільноту.

Саме тому Вища виборча рада Туреччини відхилила апеляцію опозиції, яка вимагала скасувати підсумки референдуму щодо розширення повноважень президента країни. Апеляцію зважився підтримати лише один член ради, а десять виступили проти. І не важливо, що була зафіксована низка порушень.

Отож, за підсумками підрахунку 100% бюлетенів, конституційні пропозиції Ердогана підтримали 51,41% (25 млн 157 тис. 025) тих, хто проголосував, не підтримали — 48,59% (23 млн 777 тис. 091). Ердоган хоче влади і чіпляється за неї. Тим більше що Європа відреагувала на референдум у Туреччині традиційним занепокоєнням і проханням розглянути рекомендації Ради Європи щодо пошуку можливого національного консенсусу.

А ще Ердоган теоретично збільшив собі термін володарювання до 2029 року. У Туреччині президент обирається на п'ять років не більше як два терміни поспіль. З огляду на оновлення Конституції, його нинішнє правління, що почалося 2014 року, можна буде не враховувати.

Мабуть, у цю мить Ердогану позаздрив і Путін, і президент України, котрий теж мріє зосередити в своїх руках усю владу вертикаль. Але якщо від господаря Кремля можна очікувати чого завгодно, то Порошенко на таку очевидну аферу не наважиться — він поки що надто прислухається до Європи, і це рятує Україну від узаконеної узурпації влади. Втім, кожен прихований і явний диктатор забуває про одне: рано чи пізно його скидає власний народ.

Аріна МАРТОВА

Українське суспільство поступово привчають мислити двома категоріями: «зрада» і «перемога». Проміжне рішення Міжнародного суду ООН про вжиття тимчасових заходів щодо РФ у рамках справи «Україна проти Росії» пропорошенківські політики та експерти розцінили як перемогу, хоча вимоги нашої країни були задоволені лише частково, а розгляд справи по суті може відкрити ще чимало несподіваних поворотів.

Гаазький суд у своєму вердикті за позовом України на підставі порушення Росією Конвенції про ліквідацію усіх форм расової дискримінації зобов'язав РФ утриматися від обмежень щодо кримських татар і забезпечити їм право на представництво своїх інтересів, включно з відновленням діяльності Меджлісу. Крім того, Москва повинна створити в окупованому Криму умови для доступної освіти українською мовою.

У Кремлі тут же поспішили заявити, що кримські татари ні в чому не утискаються.

«Фактично жодних обмежень у функціонуванні громадських організацій громадян Росії — кримських татар — немає. Існують різні екстремістські прояви, екстремістські організації, і, як і всюди в Росії, вони переслідуються за законом», — сказав прес-секретар російського президента Песков, коментуючи рішення Міжнародного суду ООН за позовом України.

Є побоювання, що Меджліс так і не викреслять зі списку заборонених в Росії організацій. Також до Криму не зможуть повернутися ні лідер кримських татар Мустафа Джемільєв, ні голова Меджлісу Рефат Чубаров. Це — принципова позиція Кремля.

Найімовірніше, Росія заявить і про те, що ніхто не обмежує можливість жителів анексованого півострова навчатися українською мовою. Аргументація проста: дорогі росіяни самі не бажають опанувати «мову».

А ось прохання України про попередні заходи щодо Росії через фінансування нею тероризму суд у Гаазі не задовольнив. Докази, надані нашою країною, були недостатніми. Міжнародний суд ООН хоч і визнав свою юрисдикцію у цій справі, але тимчасові заходи так і не запровадив.

І в цьому епізоді ключову роль, на жаль, зіграла не наша делегація, а британський адвокат Самуель Вордсворт, якого Росія залучила як сторону захисту в цьому міжнародному процесі. Під час попередніх слухань він наполягав на своїй інтерпретації терміну «теракт», користуючись тим, що в міжнародному праві немає його чіткого визначення.

Вордсворт говорив про те, що необхідно довести «намір» (умисел) посягати страх серед цивільного населення. Мовляв, надання фінансів, зброї і підтримки можна назвати фінансуванням тероризму лише коли це робиться виключно з «метою або розумінням» того, що вони будуть використовуватися для теракту.

Адвокат чудово усвідомлював, що довести намір вкрай складно, та й розраховувати на Кремль, який покається і зізнається у навмисному постачанні зброї, яка вбиває мирне

ГААЗЬКИЙ ПРОМІЖОК

ВІДПОВІДНО ДО ПУНКТУ 10 МІНСЬКИХ УГОД, РФ ЗОБОВ'ЯЗАНА ВИВЕСТИ ВСІ «ІНОЗЕМНІ ЗБРОЙНІ ФОРМУВАННЯ, ВІЙСКОВУ ТЕХНІКУ, А ТАКОЖ НАЙМАНЦІВ ІЗ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ПІД НАГЛЯДОМ ОБСЄ». ТАКОЖ ДОКУМЕНТ ПЕРЕДБАЧАЄ РОЗЗБРОЄННЯ УСІХ НЕЗАКОННИХ УГРУПОВАНЬ

населення, та в спонсуванні «Л/ДНР», теж не доводиться.

Тим паче що державний тероризм не охоплений Міжнародною конвенцією про боротьбу з фінансуванням тероризму. Навіть якщо держава сама здійснює теракт, вона не підпадає під зазначену конвенцію. З огляду на все це, Вордсворт виконав свою справу.

Суд дійшов висновку, що на даному етапі розгляду справи Україна не надала достатньо доказів існування мети здійснення терактів проти мирного населення. Утім, наша країна зможе зібрати додаткові свідчення до початку розгляду справи по суті.

На окрему увагу заслуговує те, що у вердикті Гааги Україна і РФ вказуються як сторони Мінських угод. Відповідно і Київ, і Москва повинні повністю реалізувати Комплекс заходів, спрямованих на мирне врегулювання конфлікту на Донбасі.

Така ремарка в тексті нарешті визнає Росію не спостерігачем, а саме стороною процесу, а Мінські угоди — міжнародним договором, обов'язковим до виконання. Отже, відповідно до пункту 10 угод, РФ зобов'язана вивести всі «іноземні збройні формування,

військову техніку, а також найманців із території України під наглядом ОБСЄ». Як відомо, угоди передбачають також роззброєння усіх незаконних угруповань.

Але й Україна має зобов'язання згідно з мінським форматом. Ідеться про зміни до Конституції, які нададуть Донбасу особливого статусу, а також про проведення виборів на окупованих територіях. І, вочевидь, Україна готується виконувати ці пункти. Недарма ж ЦВК спрямувала запит до парламентських комітетів щодо пояснення можливості виборів в окупованих районах Донецької і Луганської областей. І якщо Україна тепер спробує відмовитися від цих ганебних пунктів, Росія як член Ради безпеки ООН гучніше за всіх вимагатиме покарання для нас. Про себе Кремль не турбується: будь-які резолюції, що накладають санкції на РФ, будуть заблоковані.

Тому говорити про перемогу надто рано, як і кричати «зрада». Це лише перше, проміжне рішення Міжнародного суду ООН. 12 травня у наступному вердикті Гаазький суд оголосить, як просуватиметься справа і скільки часу дадуть нашій країні на підготовку меморандуму, в якому Київ повинен надати в деталях усі докази порушення Москвою двох конвенцій ООН — Конвенції про ліквідацію усіх форм расової дискримінації і Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, — включно з суб'єктивними аспектами справи.

І якщо наша доказова база справді буде на високому рівні, можна очікувати позитивних рішень. Вердикт Гаазького суду не остаточний, і не можна виключати, що в результаті він буде іншим.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

У ТЕКСТІ РІШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО СУДУ ООН ЧІТКО ВКАЗАНО, ЩО УКРАЇНА І РФ Є СТОРОНАМИ МІНСЬКИХ УГОД. ВІДПОВІДНО І КИЇВ, І МОСКВА ПОВИННІ ПОВНІСТЮ РЕАЛІЗОВУВАТИ КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА МИРНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ НА ДОНБАСІ

Не варто тішити себе думкою, що режим КНДР впаде або піде на поступки, навіть якщо його лідера не стане. Вдалих варіантів вирішення проблеми ядерної програми Пхеньяна не існує. Але військовий варіант, безумовно, є найтривожнішим.

Ядерна програма Північної Кореї упродовж десятиліть викликає серйозне занепокоєння міжнародного співтовариства, і не дарма. Проблема полягає не в тому, що, всупереч поширеній думці, режим є непередбачуваним та ірраціональним. Навпаки, він неухильно просуває розвиток зброї та використовує цей розвиток не лише для самозбереження, а й для таких вигод, як отримання допомоги. Його екстравагантні загрози, випробування та інші провокації цілеспрямовані й послідовні. Після провалу операції за принципом «допомога в обмін на денуклеаризацію» і шестисторонніх переговорів із цього питання міжнародне співтовариство дійшло згоди щодо своєї неспроможності ефективно вирішити проблему.

Тим часом Північна Корея просувається до своєї мети — створення ядерної боєголовки на ракеті далекого радіусу дії, здатної досягти США. Команда Обама, «стратегічне терпіння» якої було не так політикою, як визнанням її відсутності, попередила нову адміністрацію Білого дому, що Пхеньян є головним пріоритетом американської національної безпеки.

Зазвичай новий підхід вітається. Але Дональд Трамп — не звичайний президент. Те, в який спосіб Білий

Погляд на Трампа і Північну Корею: РИЗИКИ ЗРОСТАЮТЬ

перспективи є песимістичними за будь-якого розвитку подій. При цьому густонаселені райони Південної Кореї, включно з Сеулом, і Японії (обидві країни є союзниками США) розташовані у межах досяжності північнокорейських ракет. Навіть звичайна зброя здатна спустошити ці країни.

Висловлювання Трампа збіглися у часі з його зустріччю із китайським колегою Сі Цзіньпіном у Мар-а-Лаго, і це говорить про те, що їх слід розцінювати насамперед як спробу тиску на Китай. Аналіз варіантів дій США в Північній Кореї, здійснений помічниками президента з національної безпеки й завершений напередодні зустрічі з Сі Цзіньпіном, рекомендує

на поступки в інших сферах. Але значних і легких перемог очікувати не варто.

Можливо, Трамп обмірковує інші способи: тиск на китайські фірми, які мають зв'язки з Пхеньяном; подальше використання кібер- і електронних ресурсів для зламу програми; навіть перемовини. Трамп-кандидат якось припустив, що може зустрітися за гамбургером із Кімом. Насправді найкращою перспективою замороження, — але, на жаль, не закриття, — ядерної програми Північної Кореї є переговори, яким би неприємним варіантом це не було.

Помічники Трампа наразі обговорюють такі перспективи. Його мар-

ПІВНІЧНА КОРЕЯ ПРОСУВАЄТЬСЯ ДО СВОЄЇ МЕТИ — СТВОРЕННЯ ЯДЕРНОЇ БОЄГОЛОВКИ НА РАКЕТІ ДАЛЕКОГО РАДІУСУ ДІЇ, ЗДАТНОЇ ДОСЯГТИ США. КОМАНДА ОБАМИ, «СТРАТЕГІЧНЕ ТЕРПІННЯ» ЯКОЇ БУЛО НЕ ТАК ПОЛІТИКОЮ, ЯК ВИЗНАННЯМ ЇЇ ВІДСУТНОСТІ, ПОПЕРЕДИЛА НОВУ АДМІНІСТРАЦІЮ БІЛОГО ДОМУ, ЩО ПХЕНЬЯН Є ГОЛОВНИМ ПРІОРИТЕТОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

дім може вирішити питання ядерної програми Пхеньяна, дає більше приводів для хвилювання, ніж сама програма. Заява Трампа про те, що США обійдуться і без допомоги Китаю, викликає глибоке занепокоєння, особливо з огляду на зауваження держсекретаря Рекса Тіллерсона про те, що військові варіанти не виключені. Союзники неабияк стурбовані.

Важко переоцінити, яким небезпечним може бути попереджувальний удар. Малоімовірно, що США зможуть ідентифікувати і знищити всі об'єкти й матеріали, тим паче що Північна Корея тепер має можливість здійснювати пуск із рухомої пускової установки.

Не варто також тішити себе думкою, що режим впаде або піде на поступки, навіть якщо його лідера не стане. Високопосадовці КНДР можуть дійти висновку, що їхні

переконувати Пекін діяти активніше. Інші варіанти, зокрема нарощування протиракетної оборони в Японії і Південній Кореї, і без того є болючою темою для Китаю.

Відносини КНР зі своїм союзником завжди були напруженими і чимдалі загострюються. Пекін, можливо, міг би спричинити крах Північної Кореї, але він не хоче, щоб поруч з'явилася «недодержавка». Потоки біженців через кордон внаслідок громадянської війни або американські війська в об'єднаній Кореї на порозі Китаю теж є для нього неприйнятними.

Але Трамп марно сподівається, що Сі враз змінить курс, особливо нині, на тлі різких заяв США щодо торговельних шляхів у Східно-Китайському і Південно-Китайському морях. Китай, можливо, погодиться на дещо жорсткішу позицію стосовно Північної Кореї, якщо Трамп піде

нославство і принизлива (якщо на те пішло) нездатність провести заміну реформи охорони здоров'я Обама, безумовно, збільшує вірогідність того, що він шукатиме очевидної «перемоги», яка дозволить йому видаватися сильним. Схоже, він вважає, що мистецтво угоди полягає у тому, аби змусити інших її дотримуватися. Усе це ніяк не свідчить про обдумані заходи (в ідеальному варіанті — спільно з іншими країнами) і може призвести до нерозсудливих, навіть катастрофічних дій.

Аналітики відзначають, що Кім Чен Ин розділяє любов свого батька до стратегічної ескалації, але попереджають, що незрозуміло, чи знає він способи її зниження. Страшно, що те саме можна сказати і про Дональда Трампа.

The Guardian,
Велика БРИТАНІЯ

Тактична гра Терези Мей

Завдяки новим виборам британський прем'єр-міністр хоче заручитися більшою підтримкою, необхідною для переговорів з ЄС. Чи існує загроза того, що вона розколе країну ще глибше?

Упродовж останніх кількох років демократія у Великій Британії перетворюється на тактичну гру. Спочатку, щоб втримати владу, ставку зробив проєвропейський прем'єр Девід Кемерон: він оголосив референдум щодо «Брексіта», однак результат плебісциту став для усіх несподіванкою.

Тепер ризикує його наступниця — Тереза Мей: вона хоче провести дочасні парламентські вибори, щоб заручитися народною підтримкою у питанні виходу з ЄС. Щоб жоден представник Палати лордів, жоден бунтівний прем'єр-міністр Шотландії, і, звичайно, жоден проєвропейський однопартієць не міг стати їй на заваді. Вона сподівається, що зміцнення повноважень дозволить їй менше зважати на різні індивідуальні інтереси в цих складних переговорах.

Несподіваний крок прем'єр-міністра зрозумілий. До того ж це законно, оскільки вона ще не стикалася з вибором народу. Але цей крок можна також розкритикувати, оскільки йдеться про дещо односторонній політичний розрахунок. Терезі Мей не потрібні строкові вибори, заплановані на 2020 рік, — відразу після того, як вона забруднить руки переговорами щодо «Брексіта». Через відсутність сильної опозиції Мей сподівається на те, що цього року її знову оберуть на цю посаду. Це дасть їй широкі повноваження до 2022 року. І тоді, коли ситуація, ймовірно, владнається, їй зручніше буде проводити чергові вибори.

Цей тактичний маневр пов'язаний із ризиками. Мей опирається виключно на настрої політичної еліти країни. Але чимало британців, які голосували за вихід з ЄС, хочуть, щоб прем'єр-міністр виконала свою обіцянку: «Брексіт» — значить «Брексіт». Не варто сподіватися на те, що вони продемонструють розуміння зволікань, а їх не уникнути в разі проведення виборів.

Можливо, Мей вважає, що негативні наслідки «Брексіта» ще не відчутні, і їй зручно провести вибори до появи можливих протиріч через вихід з ЄС. Але прем'єр-міністр не враховує, що вже нині, наприклад, ділові кола скептично

налаштовані щодо обраного нею варіанту «жорсткого Брексіта» (вихід із внутрішнього ринку ЄС). Ці побоювання посилюються і, ймовірно, змусять деяких консервативних виборців перейти до проєвропейського табору лібералів. Крім того, частина британців сподівається виправити помилку референдуму, який вони, на їхню думку, програли.

Глава уряду припускає, що населення знову зацікавиться суперечливою європейською проблемою. На виборах 2017 року, як і під час виборчої кампанії торі в 2015-му і референдуму в 2016-му, також домінуватиме тема майбутньої співпраці з ЄС. Але не виключено, що ці вибори ще більше розколюють країну.

Існують розбіжності між націоналістами, противниками глобалізації, радикальними ксенофобами і традиціоналістами, з одного боку, і інтернаціоналістськи налаштованими проєвропейськими силами, для яких європейське співробітництво не суперечить британським традиціям, з іншого боку. Існують також розкол між Англією та Шотландією, між старим і молодим поколіннями.

Замість того щоб об'єднати країну напередодні переговорів про розрив із 27 іншими урядами, ці вибори вкотре розбурхають британське суспільство. Нині варто було б шукати прагматичний спосіб, за допомогою якого Британія могла б залишатися самостійною, але водночас зберігати партнерські відносини з ЄС. А не поглиблювати прірву. Це відзначають і в Брюсселі. І слід очікувати, що тактична гра Мей змусить ЄС ще жорсткіше вести переговори, які необхідно завершити до 2019 року.

Голова Європейської ради Дональд Туск порівняв британський шлях із фільмом Хічкока, в якому напруга зростає щомиті. І всі знають, що рано чи пізно її доведеться розрядити. Сьогодні можна прогнозувати, що Тереза Мей виграє вибори, її тактичний хід спрацює. Але він нікому не принесе полегшення, окрім неї самої.

Вольфганг БОМ,
Die Presse, Австрія

МЕЙ ВВАЖАЄ, ЩО НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ «БРЕКСІТА» ЩЕ НЕ ВІДЧУТНІ, І ЇЇ ЗРУЧНО ПРОВЕСТИ ВИБОРИ ДО ПОЯВИ МОЖЛИВИХ ПРОТИРІЧ ЧЕРЕЗ ВИХІД З ЄС. АЛЕ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР НЕ ВРАХОВУЄ, ЩО ВЖЕ НИНІ, НАПРИКЛАД, ДІЛОВІ КОЛА СКЕПТИЧНО НАЛАШТОВАНІ ЩОДО ОБРАНОГО НЕЮ ВАРІАНТУ «ЖОРСТКОГО БРЕКСІТА»

Поганий той абітурієнт, який не мріє стати студентом бюджетної форми навчання. Проте Міносвіти, експериментуючи, щороку змінює правила вступу до вишів. Чимало сюрпризів для молодих людей готує і цього року вступна кампанія, під час якої кожен бал, кожен додатковий бонус може стати вирішальним.

РОЗСТАВИТИ ПРІОРИТЕТИ

Уже наприкінці травня для випускників шкіл та тих, хто хоче вступати до вишів у 2017-му, розпочнеться зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО), за результатами якого вирішиться, чи стане абітурієнт студентом, чи йому доведеться шукати кращої долі поза стінами потенційної альма-матер.

Обов'язковим предметом для складання ЗНО є українська мова та література. Другий обов'язковий предмет — залежно від університету та спеціальності — математика, історія України чи біологія. Третій визначається вишем, який може запропонувати вступникам два предмети на вибір. Ті, хто склав ЗНО торік, але не став студентом, мають

Вступ до ВНЗ, або Початок ВИШколу

Реєстрація електронних кабінетів розпочнеться 29 червня і завершиться 25 липня, а реєстрація заяв відбуватиметься з 12 до 26 липня. Для абітурієнтів, які вступають на підставі співбесіди, вступних іспитів або творчих конкурсів, подача документів триватиме до 20 липня. Творчі конкурси ВНЗ почнуть проводити з 17 по 26 липня, вступні іспити — з 21 по 26 липня.

1,01 — для Дніпра, Львова, Одеси та Харкова, 1,03 — для Донецької та Луганської областей і переміщених ВНЗ, 1,02 — в інших випадках.

Тобто абітурієнт, який одночасно подав заяви до регіонального та столичного вишів, матиме більше шансів на вступ за заявою в обласному центрі, аніж у столиці.

Київські ВНЗ, які мають статус національних, тримають найвищу

визначенням МОН, це педагоги, біологи, математики й статистици. Також галузями освіти, які потребують сприяння, є природничі науки, механічна та електрична інженерія, автоматизація та приладобудування, біоінженерія, аграрні науки й продовольство, виробництво і технології.

Повний перелік спеціальностей, щодо яких застосовуватиметься галузевий коефіцієнт, можна подивитися у додатках до Умов прийому на навчання до ВНЗ в 2017 році.

ДОДАТКОВІ «СМАКОЛИКИ»

До речі, якщо абітурієнт пройшов довузівську підготовку за спеціальностями, щодо яких запроваджений галузевий коефіцієнт, на нього чекатимуть додаткові бали. Також на 10 балів можуть розраховувати призери Всеукраїнських учнівських олімпіад 2017 року та призери III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України 2017 року.

Учасникам Всеукраїнської олімпіади вищої навічальної заклади для професійної орієнтації вступників із природничо-математичних та інженерно-технічних спеціаль-

зарахування до вишу за результатами співбесіди. Це інваліди, сироти, учасники бойових дій, вояки АТО і ті, хто проходить військову службу. До категорії «пільговиків» належать і особи, звільнені від військової служби (зокрема демобілізовані) після 30 листопада 2015 року, громадяни України, які мешкають на території проведення антитерористичної операції, а також ті, хто проживає на тимчасово окупованій території або переселився з неї після 1 січня 2017 року. Для таких вступників діятимуть квоти на зарахування до ВНЗ.

Сироти, абітурієнти з інвалідністю та учасники бойових дій підпадають під першу квоту, яка становить 10% від держзамовлення. А у вишах Донецької та Луганської області вона сягає 30%.

Квота в 20% застосовується для переселенців, які залишили окупований Крим після 1 січня 2017 року. Але діє вона лише в дванадцяти ВНЗ, на базі яких функціонують освітні центри «Крим-Україна».

Також квота діє у комунальних вишах, яких в Україні доволі мало. Її застосовують лише для членів відповідної територіальної громади, що фінансує підготовку фахівців для регіону.

АБІТУРІЄНТ, ЯКИЙ ОДНОЧАСНО ПОДАВ ЗАЯВИ ДО РЕГІОНАЛЬНОГО ТА СТОЛИЧНОГО ВИШІВ, МАТИМЕ БІЛЬШЕ ШАНСІВ НА ВСТУП ЗА ЗАЯВОЮ В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ, АНІЖ У СТОЛИЦІ

право вступати до вишів за минуло-роковими сертифікатами.

Майбутнім студентам доведеться дуже серйозно розмірковувати, до яких ВНЗ надсилати документи. Якщо торік можна було подавати до 15 заяв за п'ятьма фахами на бюджетну форму навчання, то тепер їх кількість обмежиться дев'ятьма за чотирма спеціальностями. Абітурієнт має визначити пріоритетність кожної із заяв, позначаючи її цифрами від 1 до 9.

Під номером один — та спеціальність і той виш, про які вступник мріє найбільше. Відповідно дев'ятку абітурієнт виставляє ВНЗ, потрапити до якого він би хотів найменше. При складанні рейтингового списку університети звертатимуть увагу на пріоритетність свого ВНЗ у заявах і віддаватимуть перевагу тим, хто прагне вступити саме до них, а не використовує цей навчальний заклад як запасний аеродром. Проте якщо вступник за результатами конкурсу не буде рекомендований до зарахування із пріоритетом №1, йому запропонують здобути ту саму спеціальність в іншому виші за заявою із нижчим пріоритетом.

А ось на комерційну форму навчання обмеження за кількістю заяв немає, та й пріоритетність вказувати не потрібно.

Від цього року і ті, хто прагне навчатися на стаціонарі, і заочники мають подавати заяви на вступ до вишу через електронний кабінет. А ось пільговики повинні передати письмову заяву безпосередньо у ВНЗ.

Першого серпня з'являться рейтингові списки до зарахування. Абітурієнти, які потрапили до них, повинні до 5 серпня надати оригінали документів. Затим 7 серпня оприлюднять списки зарахованих на бюджет, до 30 вересня — «контрактників».

Цьогоріч буде лише одна хвиля зарахування, а не три за рахунок розставлення абітурієнтами пріоритетності заяв.

При подачі заяви слід обов'язково зазначити, на які місця претендує абітурієнт: чи виключно на місця державного та регіонального замовлення, чи на бюджетні місця і одночасно на навчання на комерційній основі, чи виключно на місця за коштів фізичних та юридичних осіб.

БАЛ ІЗ КОЕФІЦІЄНТАМИ

Для абітурієнта все важливо — і високі бали зовнішнього незалежного оцінювання, і гарні оцінки в атестаті. Ці показники стають основою для вирахування конкурсного балу, який попередньо визначає, чи стане вступник студентом. І формується це доленосне число навчальним закладом для кожного, хто подав заяву на вступ.

Але цього року впроваджено додаткові коефіцієнти, які можуть підвищити конкурсний бал деяких абітурієнтів. Уперше з'явився регіональний коефіцієнт, орієнтований на те, щоб вступники обирали не столичні виші, а віддавали перевагу регіональним. Так, регіональний коефіцієнт становить 1,0 для Києва,

планку. Так, якщо абітурієнт для участі в конкурсі у Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка повинен отримати за результатами ЗНО не менше як 140 балів із профільних предметів, то у Львівському національному університеті ім. І. Франка вимагають щонайменше 100 балів.

Першочерговий коефіцієнт, який дорівнює 1,1, застосовується щодо майбутніх медиків та педагогів, які уклали угоду про відпрацювання не менше як три роки в сільській міс-

КОЕФІЦІЄНТ 1,02 ОТРИМАЮТЬ УСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ВСТУПНИКИ, ЯКІ ЗДОБУЛИ ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ НА ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ У РІК ВСТУПУ

цевості або селищах міського типу. Вони, згідно з законом №1662 VIII «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо працевлаштування випускників», мають право на першочергове зарахування.

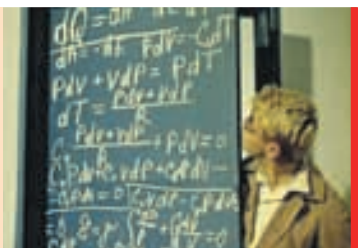
А коефіцієнт 1,02 отримають усі без винятку вступники, які здобули повну загальну середню освіту в навчальних закладах на території сільських населених пунктів у рік вступу.

Галузевий коефіцієнт — 1,03 — застосовуватиметься, якщо вступник подасть заяву з першими пріоритетами за спеціальностями, які наразі потребують підтримки. За

додаткові бали до сертифікату ЗНО з одного предмету при розрахунку конкурсного балу від 1 до 20. А членам збірних команд України, які брали участь у міжнародних олімпіадах, чемпіонам і призерам Олімпійських, Параолімпійських і Дефлімпійських ігор зараховуються 200 балів із двох вступних випробувань за вибором вступника.

КВОТНИЙ ПРИНЦИП

Позаконкурсний вступ був скасований ще 2016 року. Проте деякі категорії абітурієнтів мають право

І ще дві квоти діятимуть щодо абітурієнтів-іноземців за міжнародними зобов'язаннями та тих, хто за документами є етнічними українцем, але мешкає за кордоном.

Освітня розраховують, що кількість бюджетних місць цього року не зміниться. Тобто майже всі бажаючі стануть студентами університетів і академій.

Проте вступ до вишу — це тільки початок шляху і перші складнощі. І навіть якщо цього року комусь не пощастить, життя триває, і воно неодмінно надасть шанс на реалізацію тим, хто цього насправді прагне.

Олена САФОНОВА

Торішнє «Євробачення» було вкрай драматичним. Абсолютно несподівано в Стокгольмі перемогла відома українська співачка Джамала зі своєю піснею «1944». Букмекери віщували артистці високі позиції, але передусім ставили на представника РФ Сергія Лазарєва. Та Європа, проголосувавши за Джамалу, віддала перевагу глибокому сенсу перед веселощами й спецефектами! Так міжнародне пісенне свято перекочувало до Києва.

ШОУ З ВІДТЕРМІНОВАНИМ ФІНАЛОМ

Хоча конкурс ще навіть не стартував, пристрасті давно вже вирують. Головна інтрига полягала в тому, кого ж країна-агресорка Росія відрядить виступати в Україні — купа російських суперстар потрапили до українського «чорного списку» за виступи в Криму і підтримку військової агресії Путіна.

Подійкували, мовляв, представляти РФ на конкурсі може співак Олександр Панайотов. Цей виконавець народився в Україні, до 2003 року шукав своє місце під сонцем на батьківщині, а потім поїхав підкорювати Москву. Та так і не підкорив... До того ж Панайотов неодноразово брав участь у різних національних відборах і постійно пролітав: один раз намагався пробитися на «Євробачення» від України і чотири рази — від Росії. Не можна ж зупинятися! Та й з огляду на піар це була б непогана кандидатура. Однак Панайотов несподівано заявив, що не має наміру брати участь у конкурсі...

Затим у ЗМІ з'являлося ще кілька прізвищ. Поки офіційно не оголосили, що Росію на «Євробаченні» представлятиме маловідома співачка з обмеженими можливостями Юлія Самойлова.

Це була дуже жорстока провокація з боку РФ. Представники російського «Першого каналу», який відповідав за відбір на конкурс і його трансляцію на території країни, чудово усвідомлювали, що Україна заборонить Самойлової виступати в Києві, оскільки дівчина незаконно відвідувала з кон-

СКАНДАЛЬНЕ «ЄВРОБАЧЕННЯ», або Пророча Lasha Tumbai

ЯКЩО ГОВОРИТИ ЗОВСІМ ВІДВЕРТО, ТО НЕЗРОЗУМІЛО, ЧОМУ МИ ВІДРАЗУ НЕ ВІДМОВИЛИСЯ ВІД ПРОВЕДЕННЯ «ЄВРОБАЧЕННЯ». КОМУ І ЩО ХОТИЛИ ДОВЕСТИ? ХІБА МОЖНА НІНІ РАДІТИ НА ВСЮ ЄВРОПУ, ВЛАШТОВУЮЧИ БЕНКЕТ ПІД ЧАС ЧУМИ?

МУЗИКА І ПОЛІТИКА

За 61 рік існування «Євробачення» спалахувало безліч політичних скандалів.

Так, 1969 року пісенне змагання відбувалося у Мадриді. Тоді Австрія не захотіла споряджати свого виконавця до країни з диктаторським режимом Франко. Це, до речі,

їльський співак виграв, йорданські ЗМІ написали, що перемогла Бельгія, представник якої насправді посів друге місце.

У 2005 році «Євробачення» вперше проводила Україна. Скандал довкола участі у конкурсі української групи «Гринджоли» пам'ятають усі. Однак дванадцять років тому це був не єдиний скан-

зили зняти з конкурсу пісню ізраїльської групи Teapacks Push the button через політичний контекст. Її слова про «божевільних правителів», які «натиснуть на кнопку», натякали на ядерну програму Ізраїлю. Врешті-решт представникам Ізраїлю все ж дозволили виступити. Втім, до фіналу вони так і не потрапили.

У 2009 році грузинський гурт «Стефане і 3G» на конкурсі мав виконати пісню We Don't Wanna Put In («Ми не хочемо тиску»). Росіяни здійняли гвалт, бо в грі слів вдалося прізвище «Путін». Європейська мовна спілка визнала текст пісні таким, що не відповідає правилам конкурсу, і запропонувала змінити слова. Але горді грузини відмовилися це робити, а отже, й брати участь у конкурсі. А згадай-

ЄВРОПЕЙСЬКА МОВНА СПІЛКА МОЖЕ ПОКАРАТИ РОСІЯН ЗА ВІДМОВУ ТРАНСЛЮВАТИ КОНКУРС. АЛЕ ЦИМ ПИТАННЯМ ЄМС ПЕРЕЙМЕТЬСЯ ПІСЛЯ «ЄВРОБАЧЕННЯ 2017»

кидали, що Європейська мовна спілка помститься за Самойлову і запровадить проти України санкції. А ще, мовляв, конкурс перенесуть до однієї з європейських столиць...

І раптом зовсім не очікувано Росія відмовилася від участі в «Євробаченні». Представники російського «Першого каналу» заявили також про те, що взагалі не транслюватимуть конкурс.

«Якщо Україна не допускає Юлію Самойлову до участі в «Євробаченні», то наступного року, незалежно від місця проведення конкурсу, Росію представлятиме Юлія Самойлова», — сказано в заяві «Першого каналу» та Всеросійської державної телевізійної і радіомовної компанії.

Але й це ще не все. Нещодавно з'явилася інформація про те, що Європейська мовна спілка може покарати росіян за відмову транслювати конкурс (це загрожує ор-

дин із найдивовижніших конкурсів: окрім того, що лише шістнадцять країн брали в ньому участь, то ще й оголошено було відразу чотирьох переможців — Францію, Нідерланди, Іспанію і Великобританію!

У 1974-му італійський держканал RAI відмовився транслювати конкурс через пісню учасниці своєї країни Джильоли Чінкветті, яка називалася Sì, тобто «Так». Керівництво телемережі остерігалось, що їх звинуватять у пропаганді напередодні референдуму з приводу розлучень. У 1970 році в Італії ухвалили закон, який встановлював термін у п'ять років для оголошення судом остаточного рішення щодо розлучення подружжя. У 1974 році в країні провели плебісцит з метою анулювати цей законодавчий акт (спроба, до речі, була безуспішною).

На конкурс 1978 року, який відбувся у Парижі, телебачення Йорданії відмовилося транслювати виступ ізраїльтянина і замість цього показало букет квітів. А коли ізра-

їльський співак виграв, йорданські ЗМІ написали, що перемогла Бельгія, представник якої насправді посів друге місце.

«Євробачення 2007» було дуже яскравим. Саме тоді спалахнув неймовірний скандал довкола пісні Верки Сердючки під назвою Dancing Lasha Tumbai. Як з'ясувалося, росіяни замість цього загадкового словосполучення почули зовсім іншу фразу — Russia goodbye («Прощавай, Росіє!») — майже пророцтво). Андрій Данилко запевняв, що дивні слова Lasha Tumbai монгольською мовою означають просто «збиті вершки». Але в РФ на кілька років оголосили забороною на Верку Сердючку. Втім, обурення росіян не завадило Данилкові посісти друге місце.

Але й це ще не все. Того самого року фінські організатори пригро-

те, як росіяни торік обурювалися з приводу пісні Джамали...

За великим рахунком, непогано було б нам вдруге поспіть виграти! Хіба намарно ми витратили купу грошей, аби навести в столиці «марашет»? Але якщо серйозно, то прикро, що «Євробачення» чим далі, тим більше перетворюється на майданчик для політичних батлів. Україна і без того втомилася від битв і війни загалом.

І якщо говорити зовсім відверто, то незрозуміло, чому ми відразу не відмовилися від проведення «Євробачення» і не передали естафету Австралії, яка посіла друге місце. Кому і що хотіли довести? Хіба можна нині радіти на всю Європу, влаштовуючи бенкет під час чуми?

Торішня перемога Джамали є неймовірно цінною! Але національна гордість, територіальна цілісність і — найголовніше — життя українців є значно ціннішими за будь-які шоу.

Марія АНІНА

ПРИКРО, ЩО «ЄВРОБАЧЕННЯ» ЧИМ ДАЛІ, ТИМ БІЛЬШЕ ПЕРЕТВОРЮЄТЬСЯ НА МАЙДАНЧИК ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ БАТЛІВ

цертом анексований Крим. Але в РФ вирішили зіграти на жалості європейців і довго на всі лади тиснули на організаторів «Євробачення». Однак 22 березня СБУ заборонила в'їзд Юлії Самойлової до України...

Росіяни тим часом продовжували гнути свою лінію. У пресі за-

ганізаторам значними фінансовими збитками). Але цим питанням ЄМС перейметься лише після «Євробачення 2017». Прецедент уже існує: Росію усунули від участі в «Євробаченні» 1999 року після того, як за рік до цього вона відмовилася транслювати конкурс наживо. Тож шоу тільки починається!

«Уна» — дівчина без татуювання дракона

Руні Мара є однією із найталановитіших акторок свого покоління. Популярності вона набула завдяки ролі Лісбет Саландер в екранізації знаменитого бестселера Стіга Ларсона «Дівчина з татуюванням дракона». У 2011 році мало кому відома Мара змогла обійти на кастингу Кіру Найтлі, Енн Хетеуей, Емму Уотсон, Крістен Стюарт, Наталі Портман, Єву Грін і Скарлетт Йоханссон!

Це була справжня перемога. А після виходу фільму на великі екрани Руні Мара відразу стала зіркою.

У 2015 році вона зіграла в провокаційній стрічці «Керол», за що отримала пальмову гілку на Каннському кінофестивалі як найкраща актриса.

Здавалося б, Руні й надалі тішитиме глядачів феєричними ролями і образами. Але актриса так занурилася в експерименти, що, здається, збилася з дороги.

Нещодавно на великі екрани вийшла картина «Уна», в якій головну роль виконала Руні Мара. Це драматичний фільм режисера Бенедикта Ендрюса за п'єсою «Чорний дрізд» Девіда Харроуера. І робота в ньому «дівчини з татуюванням дракона» дуже засмутила.

Отже, п'ятнадцять років тому юна Уна втекла з дому зі значно старшим за неї Реєм. Звісно, що ця затія була марною. Зрештою чоловіка ув'язнили за розтління неповнолітньої...

Минали роки. Якось уже доросла Уна (Руні Мара) в одному з журналів знаходить фотографію Рея (Бен Мендельсон) і вирішує відшукати його. Дівчина бере відгул на роботі й вирушає на пошуки свого розбещувача. Згодом з'ясується, що він змінив ім'я, у нього нова сім'я... Головна героїня то звинувачує Рея у тому, що він знівечив їй життя, то зізнається, як сильно кохала його в дитинстві. А можливо, кохає і досі?

Дві третини фільму триває їхній дивний діалог. Після розмови ці двоє розлучаються, але Уна не вгамовується і вирушає додому до Рея, щоб познайомитися з його дружиною... Фактично на цьому фільм закінчується.

Насправді це дуже трагічна і глибока історія, у яку Руні Мара мала б вписатися ідеально. Та замість того щоб зіграти роль жертви, вона взялася копіювати образ Лісбет Саландер. Безрадісної, сильної, песимістичної, сміливої і дуже вразливої.

Руні Мара надзвичайно полюбляє провокаційні сюжети, оскільки не страждає жодними комплексами і страхами. Але в «Уні» актриса не змогла реалізувати свій потенціал, як не силкувалася. Похвалити Мару варто хіба за те, як граційно вона впродовж усього фільму ходила на височенних підборах.

Режисер Бенедикт Ендрюс, який зняв до «Уни» лише один фільм — «Трамвай «Бажання», не витягнув цієї стрічки. Матеріал йому дістався неймовірно складний: пікантну історію потрібно було розкласти по пунктах і в жодному разі не перейти межі. Крок за кроком постановник намагався пояснити глядачеві мотиви вчинків головних героїв... Сьогодні змінувалося на флешбеки, і це було чудово.

Та все ж чогось бракувало. За великим рахунком, режисер мусив некавалливо розмотувати клубок цієї історії, а насамкінець зав'язати міцний вузол. Ця повільна й невиразна розповідь повинна була мати якийсь мегадраматичний фінал, щоб після перегляду фільму глядач ще довго не міг спромогтися на слово. Але цього не сталося.

Євгенія ПРОРИВАЙ

Від новини, що режисер Гор Вербінські презентує свій новий фільм під назвою «Ліки від здоров'я», буквально дух перехопило. Пригадайте, адже саме цей постановник зняв знаменитий «Дзвінок» і три частини культових «Піратів Карибського моря». Тому прем'єра мала бути неймовірною. Та як прикро помилятися!..

Отож, Локхарт (Дейн Дехан), співробітник фінансової компанії з Уолл-стріт, отримує завдання від керівництва повернути зі швейцарського спа-курорту директора Пембрука (Гаррі Гронер). Той після нетривалого перебування на відпочинку надіслав колегам тривожного листа про те, що не має наміру повертатися. А на носі важлива угода, і без візи керівника її не укласти.

Локхарт на всіх парах мчить у Швейцарські Альпи. По приїзді в санаторій йому дозволяють зустрітися з босом

кілька днів, але затримується у цьому неймовірно дивному місці майже на сім років.

Утім, із сюжетом картини «Ліки від здоров'я» перемудрили. Якщо на початку інтрига справді захоплювала, то ближче до середини вона трансформувалася в нудьгу. А під кінець сценаристи Джастін Хейс і сам Гор Вербінські накрутили такого, що здурити можна! Доволі привабливу фабулу геть споганили примітивними легендами й банальщиною. Деколи здавалося, що

з яким він знімав стрічки «Дзвінок» і «Самотній рейнджер». Але Бацеллі був зайнятий на інших зйомках. Вербінські спочатку шукав заміну, а потім вирішив все ж зачекати на свого оператора. І це було того варте. Картинка вийшла феєричною і справді містичною.

По заслугах треба оцінити і пошуки режисером місця зйомок. Він об'їздив мало не всю Європу: побував у Австрії, Чехії, Німеччині, Швейцарії та обдивився чотирнадцять замків, щоб знайти один-єдиний. Ідеальним знімальним майданчиком стала старовинна фортеця Гогенцоллерн неподалік Хехінгена (земля Баден-Вюртемберг, Німеччина).

«Ми з командою відзняли зовнішній вигляд замку Гогенцоллерн, після чого поїхали знімати інтер'єр старої лікарні, розташованої в іншій частині Німеччи-

ДЕКОЛИ ЗДАВАЛОСЯ, ЩО СТРІЧКУ ПРОСТО СКЛЕЇЛИ ЗІ ШМАТОЧКІВ УСІХ ЗНАМЕНИТИХ ТРИЛЕРІВ 1950–1970-Х РОКІВ. ТУТ ВАМ ТРОХИ «ВІКНА У ДВІР» ХІЧКОКА, ДРІБКА «ДИТИНИ РОЗМАРІ» ПОЛАНСЬКІ, ДЕЩИЦЯ «СЯЙВА» КІНГА... ВТІМ, САМ ПОСТАНОВНИК НЕ ПРИХОВУВАВ, ЩО НАДИХАВСЯ САМЕ ЦИМИ КАРТИНАМИ

тільки ввечері, тому хлопець вирушає до готелю. Але дорогою він потрапляє в аварію, а отямившись, опиняється у тому самому санаторії. І його самого починають лікувати.

Далі відбувається якась чортівня: головний герой розуміє, що на цьому спа-курорті коїться щось лихе... Тепер Локхарту потрібно розкрити страшну таємницю, а заодно і врятувати своє життя, оскільки залишити цей санаторій практично неможливо.

До речі, ідея фільму виникла почасти завдяки філософському роману Томаса Манна «Чарівна гора», що вийшов друком 1924 року. Дія твору відбувається у санаторії для хворих на туберкульоз, який також розташований в Альпах. Головний герой приїжджає туди навідати хворого родича лише на

стрічку просто склеїли зі шматочків усіх знаменитих трилерів 1950–1970-х років. Тут вам трохи «Вікна у двір» Хічкока, дрібка «Дитини Розмарі» Поланські, дешиця «Сяйва» Кінга...

Утім, сам постановник не приховував, що надихався саме цими картинками. Але ж можна було, принаймні, скопіювати чітко стилістику і чітко слідувати жанру, а не робити якийсь кіновінегрет.

Та навіть більше, ніж примітивний сюжет, дратує медичне невігластво режисера й сценариста. Часом у кадрі показували такі дурниці, що хотілося надіслати Вербінські підручник з анатомії.

Але ця картина має і плюси. Наприклад, операторська робота є просто фантастичною. Режисер хотів, аби оператором фільму був Боян Бацеллі,

Крім того, ми їздили на схід Німеччини до Цвіккау, де знімали сцени з басейном. І потім усі ці шматочки пазла потрібно було зібрати так, наче дія відбувається в одному місці», — розповідав режисер.

Також не можна не відзначити, як добре актор Дейн Дехан впорався зі своєю роллю. Тільки завдяки його майстерності та магнетизму ця стрічка в принципі відбулася.

Та загалом картина «Ліки від здоров'я» не стала захопливим трилером. А шкода, бо для цього були всі можливості й передумови. Передусім неймовірно актуальна ідея. На жаль, Гор Вербінські не скористався цим шансом.

Анна СПІВАК

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

